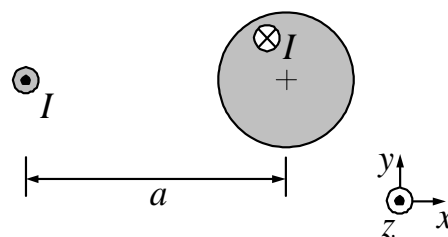

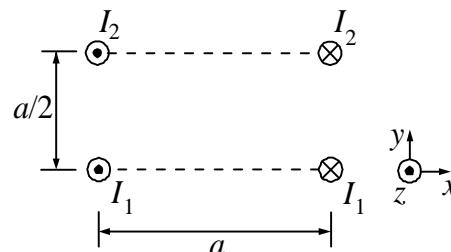
OSNOVE ELEKTROTEHNIKE II (VSŠ)

Izpit, 19. 6. 2008

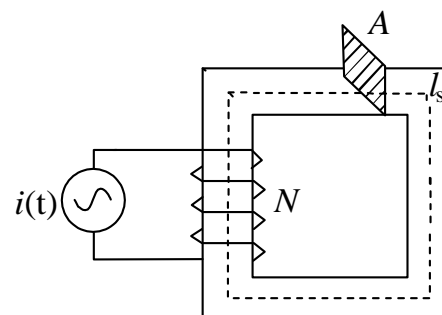
1. Določite vektor sile na enoto dolžine na levi vodnik. $I = 10$ A, $a = 10$ cm.

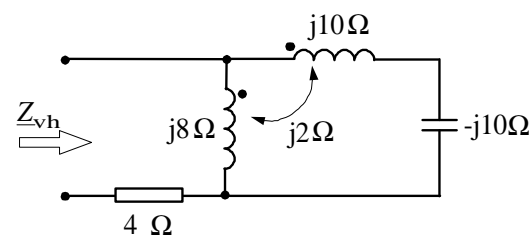
2. Določite medsebojno induktivnost 10 km dolgih dvovodov po sliki. $I_1 = 10$ A, $I_2 = 5$ A in $a = 10$ cm.

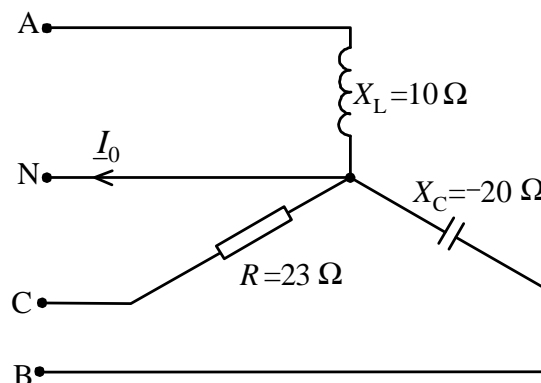
3. Jedro iz transformatorske pločevine ima presek 4 cm^2 in srednjo dolžino gostotnice 20 cm. Navitje s 500 ovoji napajamo s harmoničnim tokovnim virom $i(t) = I_M \sin(\omega t)$, $I_M = 3$ A in $\omega = 314 \text{ s}^{-1}$. Določite največjo doseženo gostoto magnetnega pretoka v jedru.
Opomba: Histerezno zanko transformatorske pločevine zanemarimo.

4. Določite vhodno impedanco Z_{vh} danega vezja.

5. Na pozitivni simetričen trifazni sistem napetosti $3 \times 400/230$ V in frekvence 50 Hz je priključeno nesimetrično trifazno breme. Določite tok I_0 v povratnem vodniku.

OSNOVE ELEKTROTEHNIKE II (VSSŠ)
Izpit, 19. 6. 2008, REŠITVE

1. $d\vec{F} = I d\vec{l} \times \vec{B}$

$$\frac{d\vec{F}}{dl} = I(\vec{e}_z) \times (\vec{e}_y) \frac{\mu_0 I}{2\pi a} = -\vec{e}_x \frac{\mu_0 I^2}{2\pi a} = -\vec{e}_x \frac{4\pi 10^{-7} \frac{Vs}{Am} \cdot 10^2 A^2}{2\pi 0,1m} = \underline{\underline{-\vec{e}_x 2 \cdot 10^{-4} \text{ N/m}}}$$

2. Medsebojna induktivnost L_{21} dvovodov je podana z razmerjem $L_{21} = \frac{\Phi_{21}}{I_1}$. Φ_{21} predstavlja

magnetni pretok prvega (spodnjega) dvovoda skozi drugi (zgornji) dvovod. Ta pretok je sestavljen iz prispevkov levega in desnega toka. Prispevka imata enaki vrednosti:

$$\Phi_{21} = \Phi_{2,levi} + \Phi_{2,desni} = 2\Phi_2$$

$$\Phi_2 = \int_A \vec{B} \cdot d\vec{A} = \int_{\frac{a}{2}}^{\sqrt{a^2 + \left(\frac{a}{2}\right)^2}} \frac{\mu_0 I}{2\pi r} l dr = \frac{\mu_0 I l}{2\pi} \ln \frac{\sqrt{a^2 + \left(\frac{a}{2}\right)^2}}{\frac{a}{2}}$$

$$L_{12} = \frac{\mu_0 l}{\pi} \ln \sqrt{5} = \frac{4\pi \cdot 10^{-7} \frac{Vs}{Am} 10^4 m}{\pi} \ln \sqrt{5} \cong \underline{\underline{3,22 \text{ mH}}}$$

3. Največjo gostoto magnetnega pretoka v jedru dosežemo pri amplitudni vrednosti toka I_M . Na podlagi Amperovega zakona zapišemo: $I_M N = H_M l_s$ in določimo

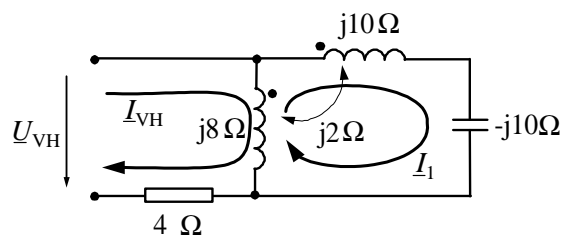
$$H_M = \frac{I_M N}{l_s} = \frac{3A \cdot 500}{0,2m} = 7500 \text{ A/m}, \text{ nato iz magnetilnice odčitamo } B_M \cong \underline{\underline{1,66 \text{ T}}}$$

4. Vhodno impedanco Z_{VH} določa razmerje $\frac{U_{VH}}{I_{VH}}$. Zapišemo znančni enačbi:

$$U_{VH} = I_{VH}(4\Omega + j8\Omega) - I_1 j8\Omega + I_1 j2\Omega$$

$$0 = I_1(j8\Omega + j10\Omega - j10\Omega) - I_1 2j2\Omega - I_{VH} j8\Omega + I_{VH} j2\Omega$$

Po ureditvi dobimo $Z_{VH} = \underline{\underline{(4 - j) \Omega}}$.

5. Zapišemo kompleksorje napetosti $\underline{U}_A = U$, $\underline{U}_B = Ue^{-j120^\circ}$ in $\underline{U}_C = Ue^{-j240^\circ}$ ter impedance faz

$$\underline{Z}_A = jX_L = j10 \Omega, \underline{Z}_B = jX_C = -j20 \Omega \text{ in } \underline{Z}_C = R = 23 \Omega. \text{ Fazni toki so: } \underline{I}_A = \frac{\underline{U}_A}{\underline{Z}_A}, \underline{I}_B = \frac{\underline{U}_B}{\underline{Z}_B} \text{ in}$$

$$\underline{I}_C = \frac{\underline{U}_C}{\underline{Z}_C}. \text{ Iskani tok povratnega vodnika je } \underline{I}_0 = \underline{I}_A + \underline{I}_B + \underline{I}_C \cong \underline{\underline{(4,96 - j20,09) A}}.$$